

Bilag til Bet. o. Lovf. om Sikring af Udløbet ved Hvide Sande.

altsaa lige ud for Fjordens Dybvandsareal. Dette Forslag blev imidlertid heller ikke gennemført, og Grunden hertil var den, at Sagen nu fik en ny Side, idet nemlig Ejerne af de omkring Fjorden beliggende Jorder af Frygt for Oversvømmelser satte sig imod Anlægget. Det sidste, større Forslag til Ordning af Forholdene, ved hvilket Hensynet til Skibsfarten staaar i første Linie, men hvor der dog tages Hensyn til Landbruget, blev i 1862 udarbejdet af daværende Premierløjtnant *Nyholm* og gik ud paa at forsyne det paatænkte Gennemløb mellem Aargab og Nørby Hage (Hvide Sande) med en Skibsfartssluse og at inddæmme og tørlægge den sydlige, lavvandede Del af Fjorden. Dette Projekt, der tænkes gennemført ved private Midler, kom dog lige saa lidt til Udførelse, og da Samfærdselsmidlerne noget senere udviklede sig i en ny Retning ved Anlæg af det jydsk Jernbanenet, og Ringkøbing By blev indlemmet i Banenettet, hvorved en Forbindelse med Omverdenen ad Søvejen tabte en Del af sin Betydning, ophørte fra dette Tidspunkt Hensynet til Skibsfarten at være Drivkraften i Spørgsmaalet om Ordningen af Forholdene ved Ringkøbing Fjord, der imidlertid straks efter blev optaget af Sagens nye Side, nemlig: *Hensynet til Landbruget*, som nu ikke længere nøjedes med at spille den tilbagetrukne Rolle ved at modsætte sig, men overtog den mere fremskudte ved at kræve en Ordning af „*Afløbsforholdene*“.

Hermed træder Sagens Historie ind i *sit andet Afsnit*, og dette aabnes ved et Andragende fra Sogne omkring den østre og søndre Del af Fjorden, hvilket Andragende indsendtes af Ribe Amt i 1878 og gik ud paa en Flytning af Nymindestrømmens Udløb imod Nord. Med dette Andragende fulgte en Erklæring fra Ringkøbing Byraad, der simpelt hen gik ud paa, at dette ikke havde noget at indvende imod Andragendet. Samtidig med, at Landbruget saaledes nu kommer i Forgrunden, faar Sagen en tredje Side, ved at *Fiskerne* stille Krav om, at der ved Afgørelsen af det af Landbruget rejste Spørgsmaal ogsaa skulde tages behørigt *Hensyn til Fiskeriets, og navnlig Havfiskeriets Krav*. Resultatet af denne Samvirken var, at der i 1878—79 indsendtes en Række Andragender, som tilligemed et af Ingeniør *E. Petersen* udarbejdet Forslag til en Gennemskæring af Landtungen ca. 1,000 Alen Nord for Nymindegab Kro af Indenrigsministeriet bleve tilstillede Vandbygningsdirektøren til Undersøgelse og Erklæring. Efter at der i Anledning heraf var blevet foretaget en foreløbig teknisk Undersøgelse af Forholdene paa Stedet, og et Møde med lokalkyndige Mænd var blevet afholdt i Nymindegab Kro, afgav Vandbygningsdirektøren under 23. Juni 1880 en Betænkning over Sagen, ledsaget af en Protokol over de ved det nævnte Møde faldne Udtalelser og af en af Ingeniør, Kammerraad *Reimers* fremsendt Beretning om Resultaterne af den foretagne tekniske Undersøgelse tilligemed tvende paa Grundlag af disse udarbejdede Kanalprojekter, nemlig et i den ovennævnte Petersenske Linie og et ved Nordmandsbugten lidt Syd for Nymindegab Kro, hvis Udførelse ifølge de dertil hørende kalkulatoriske Overslag vilde medføre en Udgift af henholdsvis 665,000 Kr. og 104,500 Kr.

I sin ovennævnte Betænkning udtaler Vandbygningsdirektøren, at det af de ham tilstillede Andragender fremgaar:

„at der blandt dem, for hvilke Spørgsmaalet om Nymindegabs Flytning mod Nord er af Betydning, ikke med Hensyn hertil hersker fuld Overensstemmelse i Ønsker og Anskuelser. Det langt overvejende Flertal har imidlertid udtalt sig for Gennemstikningen, betingelsesvis i den af Ingeniør Emil Petersen angivne Linie, men ellers ved Nordmandsbugten. *En Gennemstikning nordligere end efter den Petersenske Linie modsætte alle sig*“). Af de Ejendomsbesiddere, som ere de projekterede nye Udløb nærmest, har en Del udtalt sig mod enhver Gennemstikning og en anden Del mod dens Udførelse nordligere end ved Nordmandsbugten. Endelig staa Fiskernes Anskuelser skarpt imod hinanden, idet de, som have deres Bedrift ved det nuværende Gab, ønske at beholde dette uforandret, medens alle, som bo eller have deres Fiskerboder nordligere, ønske det flyttet“.

Af Vandbygningsdirektørens Betænkning fremgaar det dernæst, at Resultaterne af den foretagne tekniske Undersøgelse kunne sammenfattes i følgende Punkter:

*) Udhævet af Kommissionen.